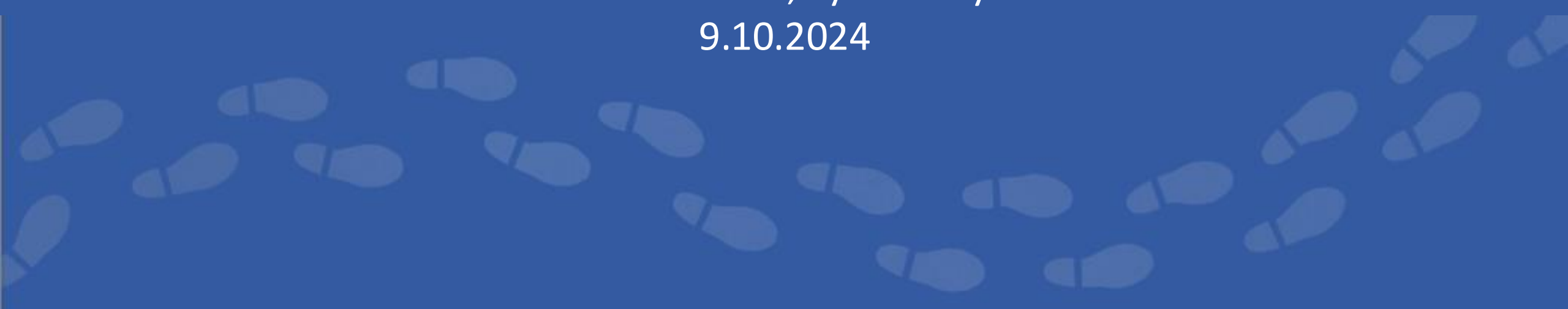

Miten voimme lisätä yhtäaikaaisesti hyvinvointia ja säästöjä?

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät

Pekka Lavila, Synesis Oy

9.10.2024

Pekka Lavila, organisaatiovalmentaja

- Laskenta: Helsingin yliopisto, Max Planck Institut (Saksa), Nokia, Pohjola (1998-2007)
 - FM sovellettu matematiikka (stokastiikka), tietojenkäsittelytiede
 - Avaruustutkimus, mobiiliverkon suorituskyky, vakuutusriskit, asiakkuuden elinkaaren arvo
- Strategia ja johtaminen: OP ryhmä (2008-2016)
 - Strateginen suunnittelu
 - Kehittämisen johtaminen murroksessa olevalla toimialalla
- Hyvinvointiyhteiskunnan uudistuminen: yrittäjä (2017-)
 - Dialogisuus ja dialoginen johtaminen, kokeilut ja oppiminen, systeemisyyden ja systeemisen muutoksen johtaminen, ihmiskeskeinen vaikuttavuuslaskenta
 - Tiimit, organisaatiot, verkostot
 - Kunnat, järjestöt, hyvinvointialueet, ministeriöt

Synesis Oy

Synesis kouluttaa, valmentaa ja konsultoi organisaatioita toimimaan kompleksisissa tilanteissa. Synesiksen toiminnan ytimessä ovat:

Systemisyys. Onnistunut muutos syntyy ymmärtämällä, miten eri asiat vaikuttavat toisiinsa

Dialogisuus. Ymmärrys systeemistä muodostetaan yhdessä niiden ihmisten kanssa, joiden toimintaa ja elämää ollaan muuttamassa

Kokeilut. Muutos toteutetaan kokeiluilla, jotka nähdään tapana oppia yhteisestä maailmasta

Vaikuttavuus. Synnytetään aidosti merkittäviä vaikutuksia, joilla tähdätään inhimilliseen ja ekologisesti kestävään elämään

Miten tunnistat oman työsi
vaikutukset?

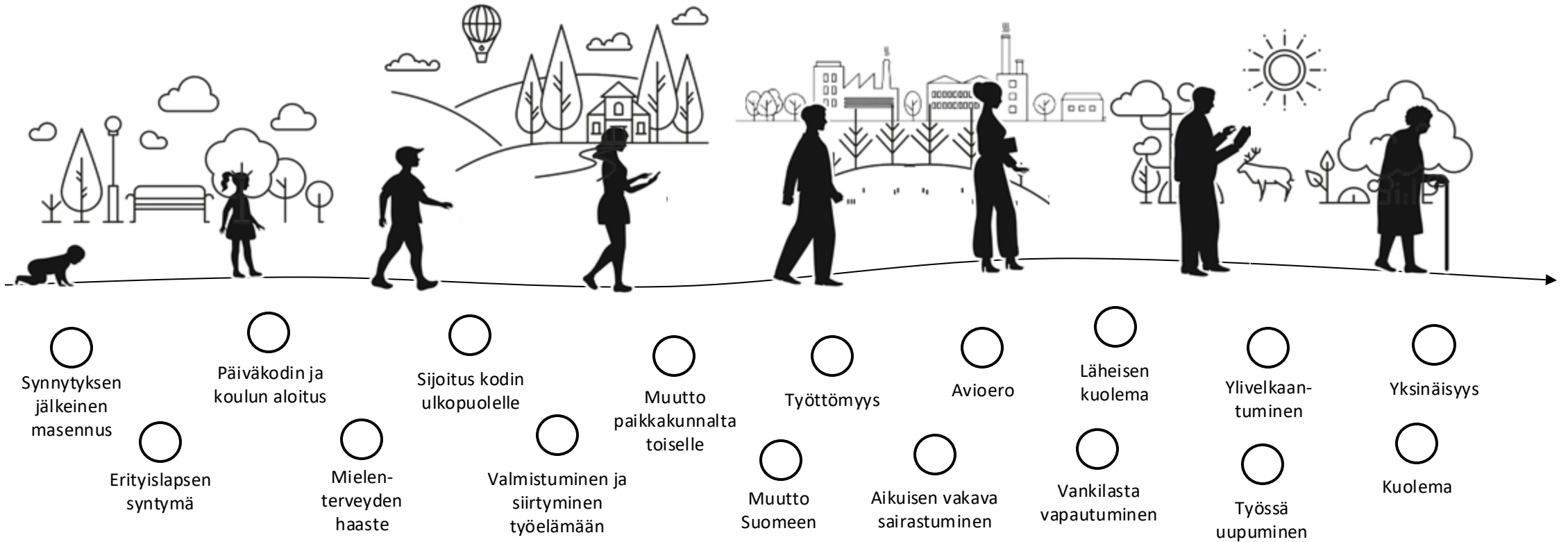
Ihmiskeskeisyys

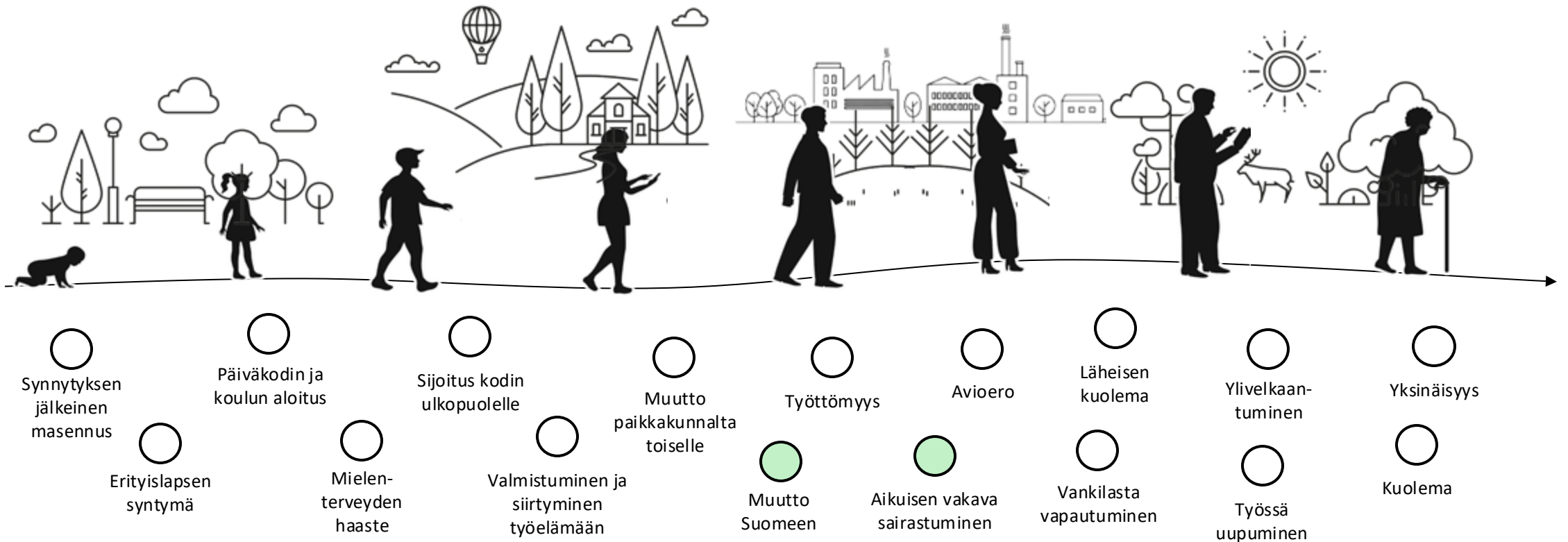
Elämä on tapahtumia

Tiettyjen elämäntapahtumien vaikutukset ovat laajoja ja pitkäkestoisia

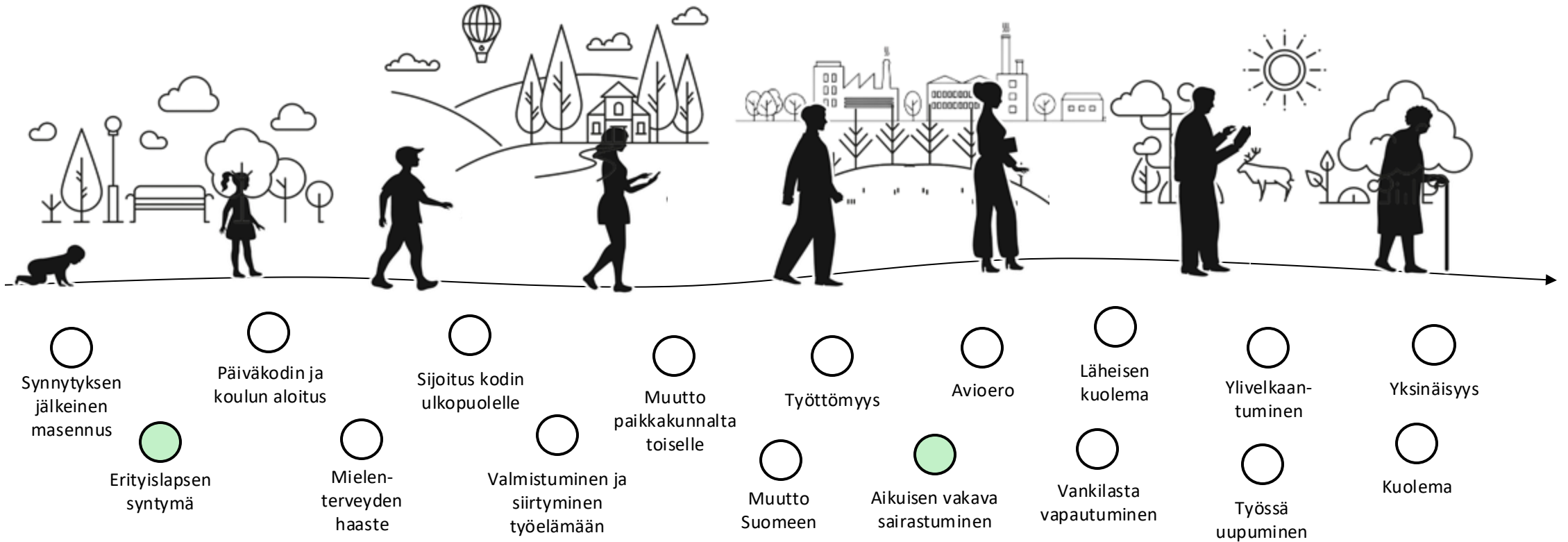

Oppi 1: Vaikutukset ovat kompleksisia yksilötasolla - mutta vain monimutkaisia yhteiskunnan tasolla

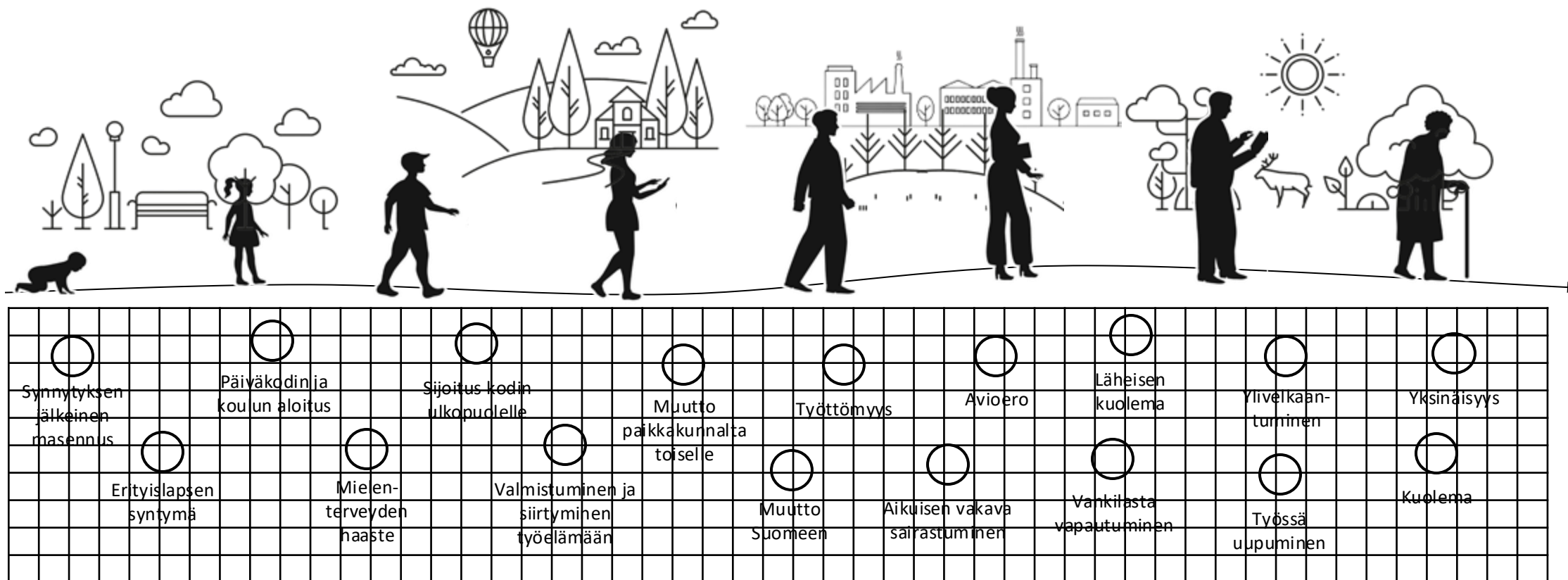
Esimerkki toistuvasta ilmiöstä: ”Perheen lapsi ottaa vastuun perheestä”

Oppi 2: Ratkaisut kompleksisiin haasteisiin ovat toisinaan yksinkertaisia

Esimerkki toistuvasta vivusta: "Yksilön sijaan kannattaa huolehtia koko perheen hyvinvoinnista"

Oppi 3: Nykyinen tapa “mitata tuloksia” sokaisee meidät vaikuttavuudelta

Nykyiset johtamisen raportit mittaavat onnistumista suoritteiden ja käytetyn rahan näkökulmasta – haasteena se, että ne eivät yhdisty vaikutuksiin ja vaikuttavuuteen

Miten voimme toimia vaikuttavasti?

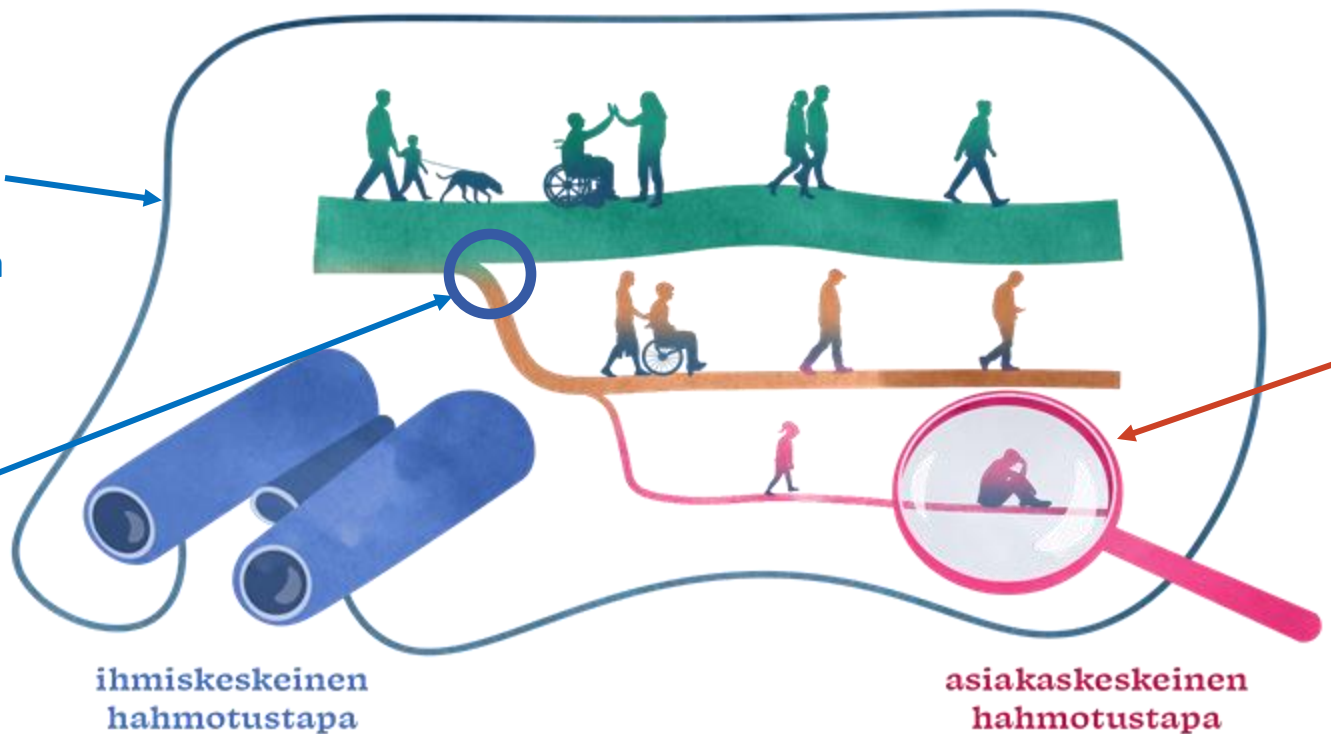
- lisäten yhtäaikaaisesti hyvinvointia ja säästöjä

Ihmiskeskeisellä lähestymistavalla voimme tutkia, mikä ihmisten elämässä on ennustettavissa

Ihmiskeskeisellä vaikuttavuuslaskennalla tarkoitetaan **kokonaisarviota** tarkastelun kohteeksi valitun **elämäntapahtuman vaikutuksista hyvinvointiin ja kustannuksiin.**

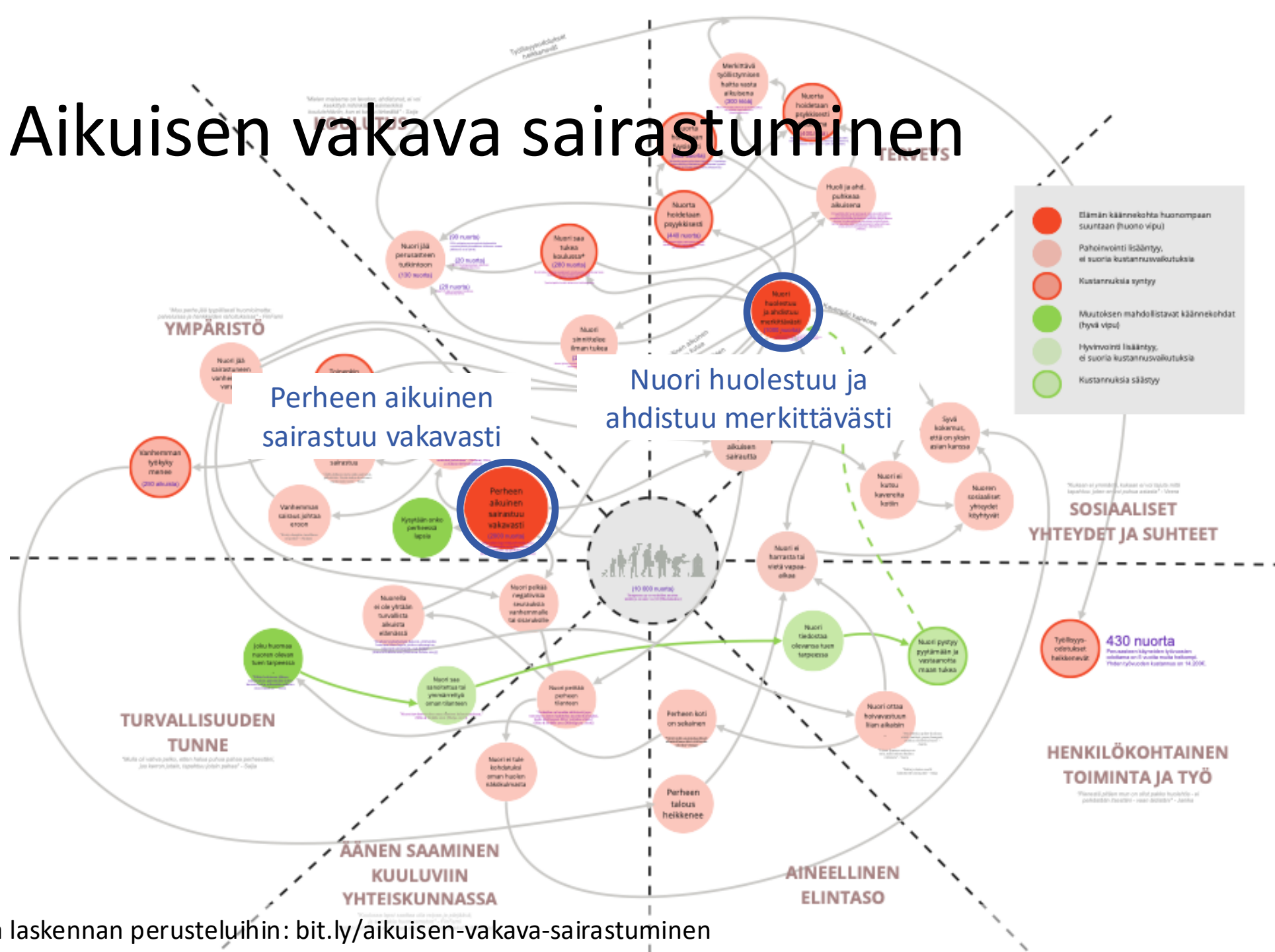
Ihmiskeskeisessä vaikuttavuuslaskennassa ollaan kiinnostuneita niistä kompleksisen elämäntilanteen kehityskuluista, **joita voimme ennakoida** riittävällä tarkkuudella.

Nykyiset talouden raportointikäytännöt sokaisevat vaikuttavuudelta ja ohjaavat meidät ei-vaikuttavaan toimintaan

Esimerkki: Aikuisen vakava sairastuminen

VIPUPISTE:
Kun perheen aikuinen hakeutuu hoitoon, huolehditaan koko perheen hyvinvoinnista.

- Elämän käännekohta huonompaan suuntaan (huono vipu)
- Pahoinvointi lisääntyy, ei suoria kustannusvaikutuksia
- Kustannuksia syntyy
- Muutoksen mahdollistavat käännekohdat (hyvä vipu)
- Hyvinvointi lisääntyy, ei suoria kustannusvaikutuksia
- Kustannuksia säästyy

SOSIAALISET YHTEYDET JA SUHTEET

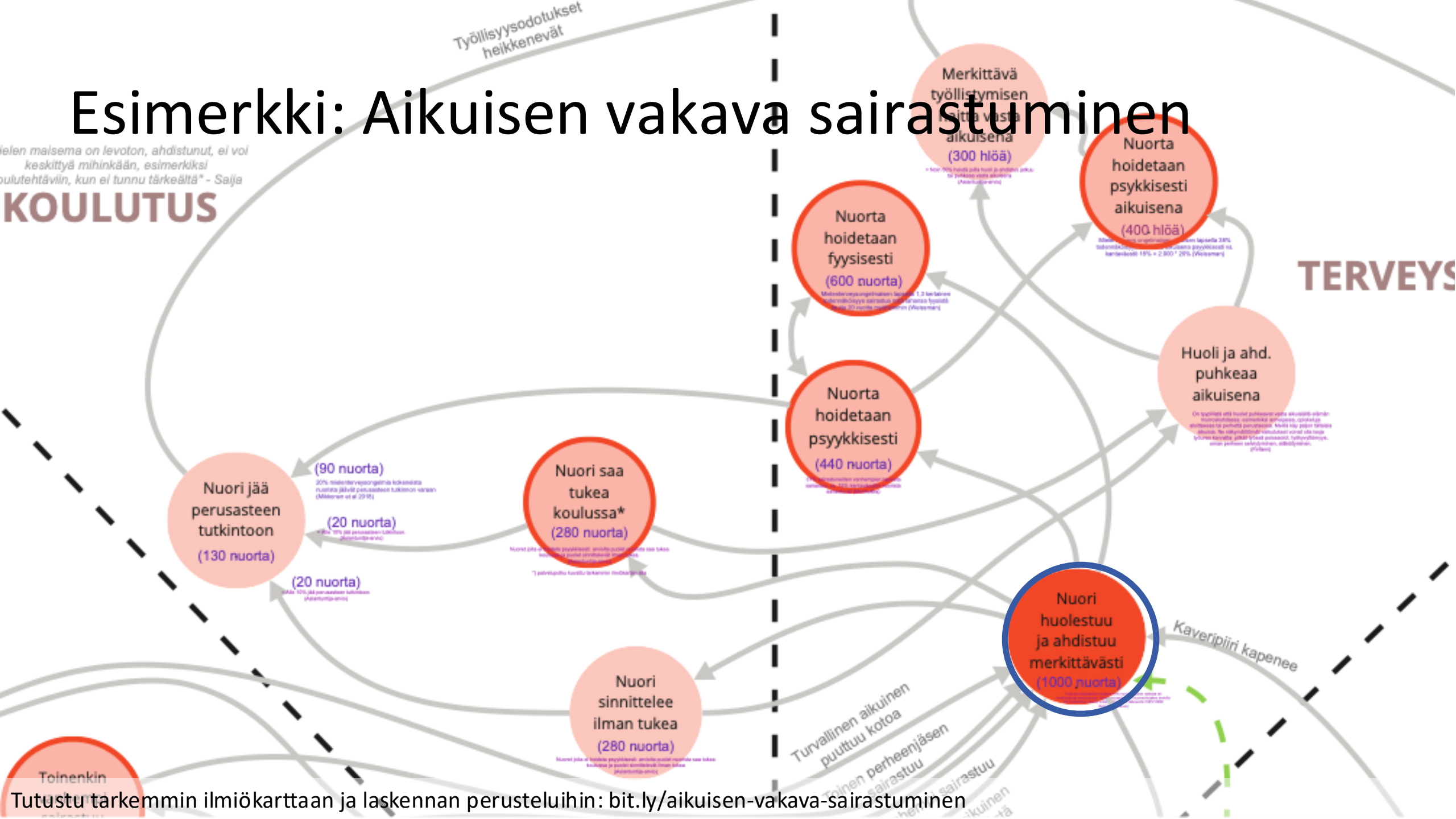
430 nuorta
Painotuksen täydennyksen lyhyen sisällön on 11 vuotta muuta keuhkotauti- ja hengitystiepotentiaalin tutkimus on 14.2016

HENKILÖKOHTAINEN TOIMINTA JA TYÖ

Esimerkki: Aikuisen vakava sairastuminen

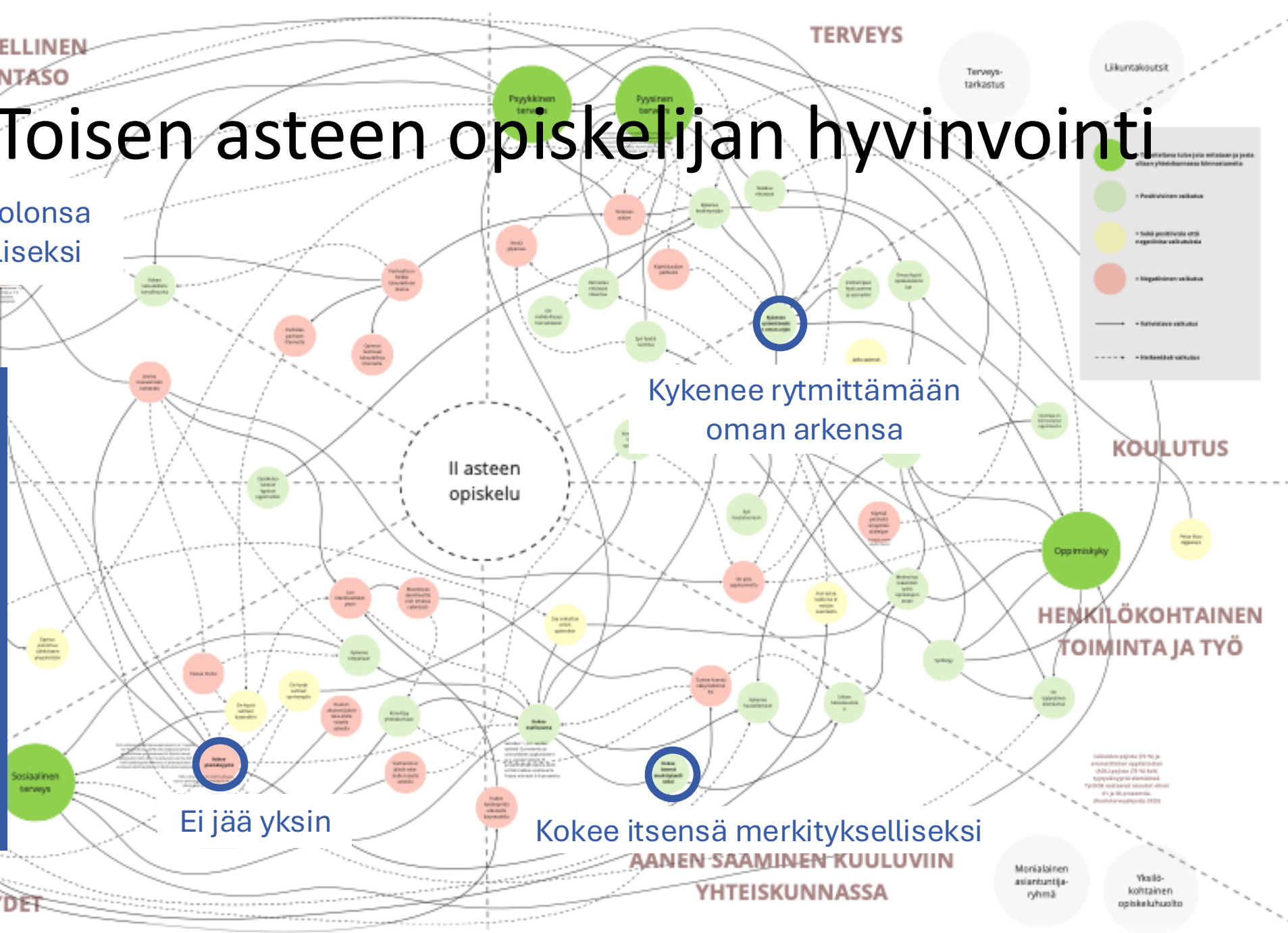
...ielen maise... on levoton, ahdistunut, ei voi keskittyä mihinkään, esimerkiksi... ulutehtäviin, kun ei tunnu tärkeältä* - Saija
KOULUTUS

TERVEYS

Esimerkki: Toisen asteen opiskelijan hyvinvointi

VIPUPISTE: Ryhmäytyminen vaikuttaa kaikkiin käännekohtiin. Nyt ryhmäyttämistä tehdään opintojen alussa, mutta ei kesken opintojen (Helsingissä opettajista ryhmäyttää lukuvuoden aikana lukioissa 50% ja ammatillisissa oppilaitoksissa 10%).

Tutustu tarkemmin ilmiökarttaan ja laskennan perusteluihin: bit.ly/toisen-asteen-opiskelu

Esimerkki: Työperäisen maahanmuuttajan kotoutuminen

VIPUPISTE:
Käännekohtiin vaikuttaminen edellyttää monen toimijan yhteispeliä (yritykset, kunnat, hyvinvointialue). Kotoutumisen edistäminen on ristiriidassa toimijoiden nykyisten tavoitteiden kanssa. Vaikuttavuus edellyttää toimijoiden hyötyjen tasausta (ekosysteemisopimus).

Näkee Suomen
hyvänä maana asua

Moving to Finland:
integration
(Work-based immigrants)

Osaaminen
tulee käyttöön

Maahantulo sujuu hyvin

Perhe voi hyvin

Kielimuuri ei estä työtä tai elämää

SOCIAL CONNECTIONS AND RELATIONSHIPS

"Social connections improve quality of life in a variety of ways. People with more social connections report higher life-evaluations, as many of the most pleasurable personal activities involve socializing"

MATERIAL LIVING STANDARDS

"Uncertainty about the material conditions that may prevail in the future reflects the existence of a variety of risks, in particular for unemployment, illness, and old age."

HEALTH

"Health is a basic feature shaping both the length and the quality of people's lives."

EDUCATION

"A long tradition of economic stressed the importance of providing the skills and competencies underpin economic progress"

INSECURITY

"Personal insecurity includes external factors that put at risk the physical integrity of each person: crime, accidents, natural disasters, and climate changes are some of the most"

PERSONAL ACT INCLUDING V

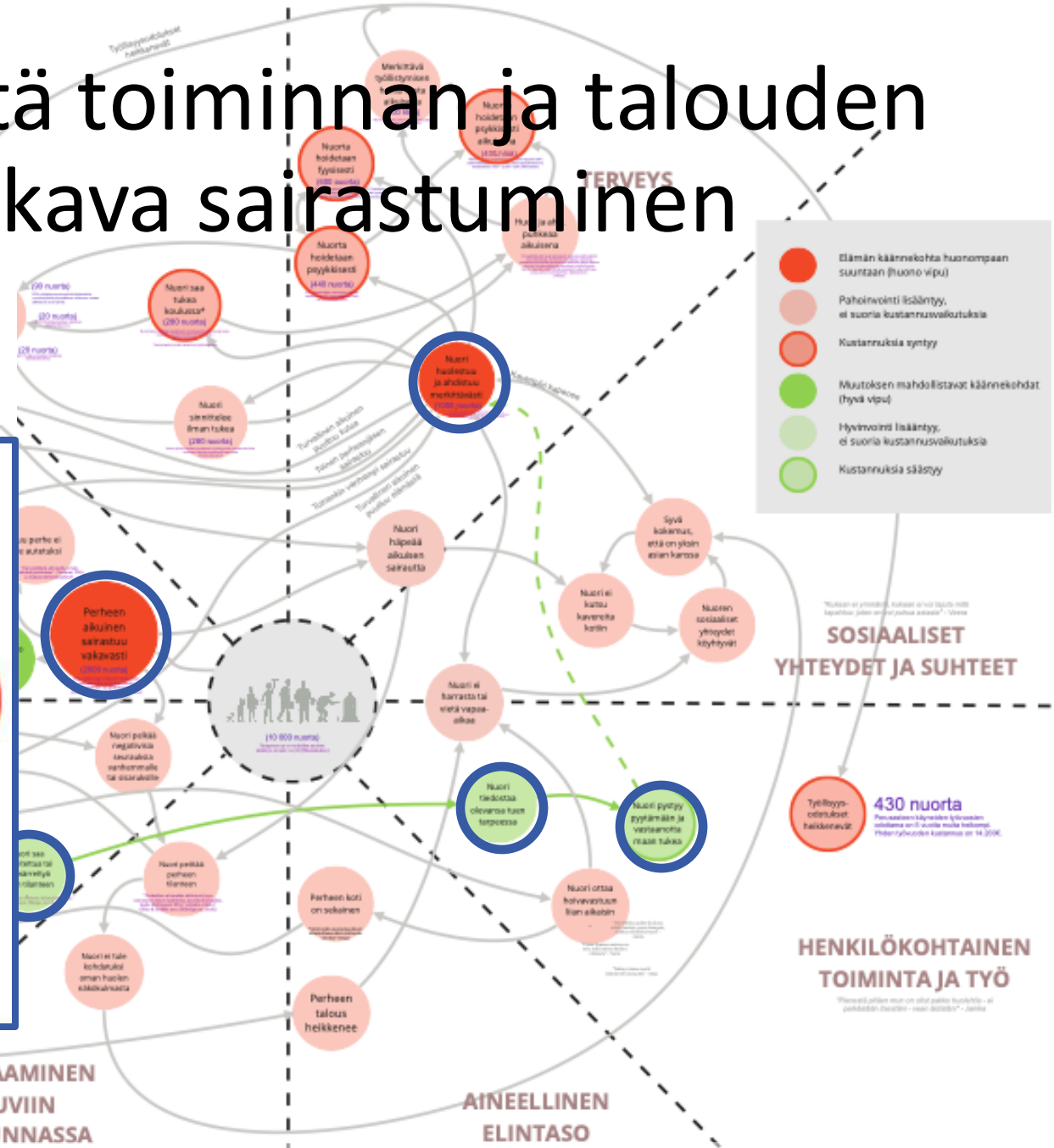
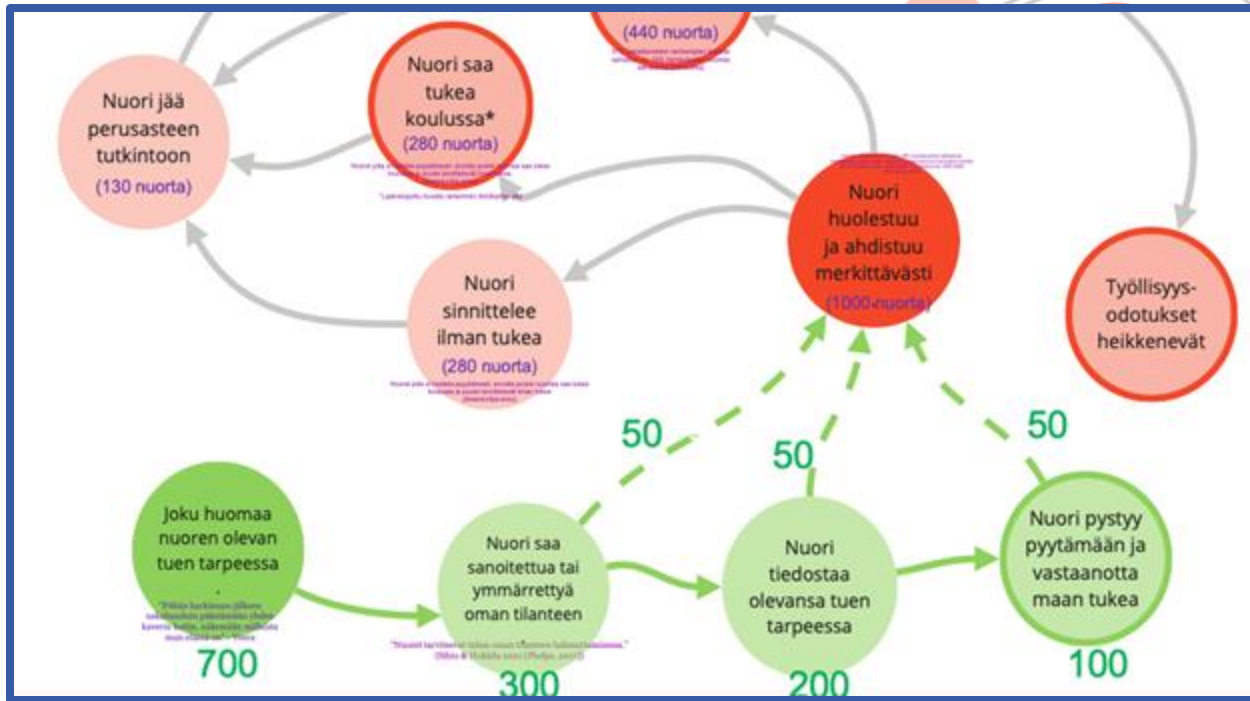
"How people spend their time and the personal activities matters for quality of life, irrespectively of the income level"

POLITICAL VOICE AND GOVERNANCE

"Political voice is an integral dimension of the quality of life. Intrinsically, the ability to participate as full citizens, to have a say in the framing of policies, to dissent without fear and to speak up against what one perceives to be wrong are essential freedoms"

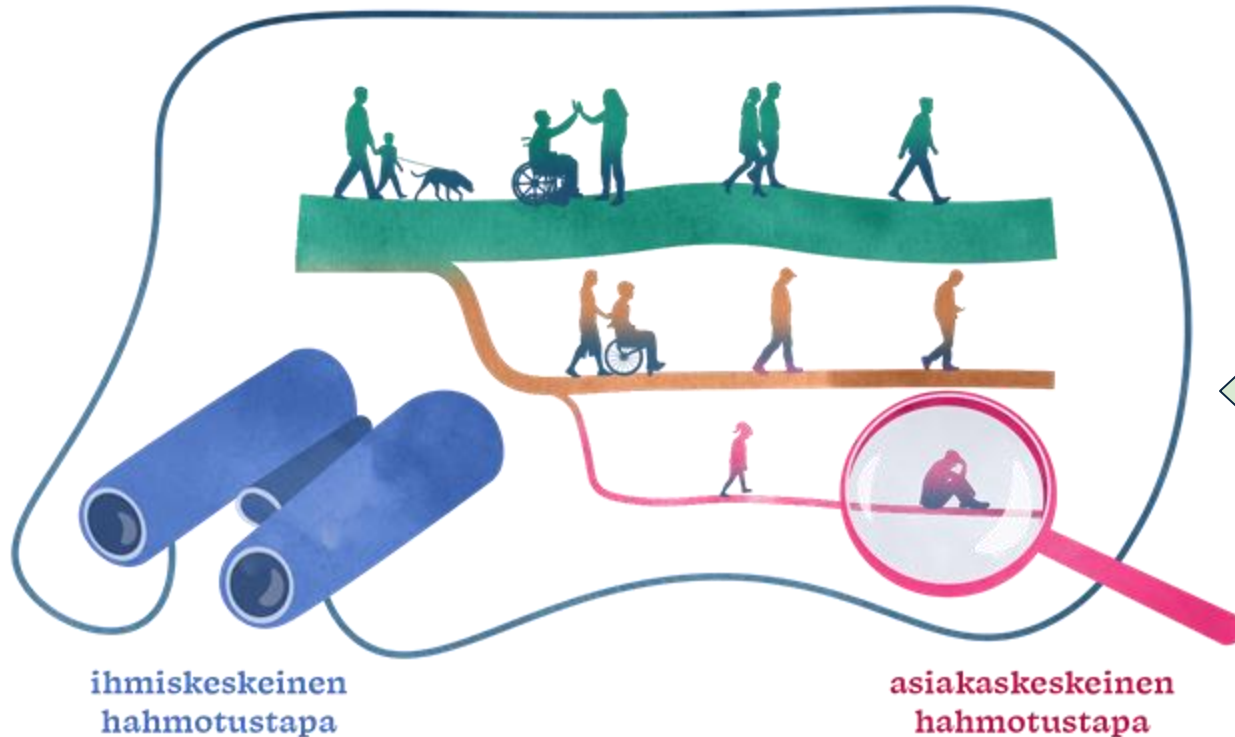
Esimerkki ihmiskeskeisestä toiminnan ja talouden johtamisesta: Aikuisen vakava sairastuminen

Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Finfamin yhteistyöllä tavoitetaan kolmannes kohderyhmän nuorista - heistä joka viidennen merkittävä huoli ja ahdistus ehkäistään (varovainen arvio)

Tutustu tarkemmin ilmiökarttaan ja laskennan perusteluihin: bit.ly/aikuisen-vakava-sairastuminen

Esimerkki ihmiskeskeisestä toiminnan ja talouden johtamisesta: Aikuisen vakava sairastuminen

Vaikuttavuuden potentiaali

- Joka neljäs nuori kärsii aikuisen vakavan sairastumisen pitkäkestoista seurauksista
- Elämäntapahtuma aiheuttaa pahoinvoinnin lisäksi joka vuosi lisäkustannuksia Suomessa 1.000M€ ja Tampereella 40M€

Järjestön ja hyvinvointialueen vaikuttavuus nyt

- Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Finfamin yhteistyöllä tavoitetaan kolmannes kohderyhmän nuorista
- Heistä arviolta joka viidennen merkittävä huoli ja ahdistus ehkäistään (varovainen arvio)
- Tämä tarkoittaa Pirkanmaan hyvinvointialueen säästöinä 1.5–2M€ vuodessa

Lisää tietoa ihmiskeskeisestä vaikuttavuudesta

1. Edellä nähdyt ilmiökartat ja perustelut löytyvät vapaasti saatavilla (linkki kunkin ilmiökartan alla)
2. Vaikuttavuuslaskennoista on kirjoitettu policy brief, joka auttaa viestinnässä laajalle joukolle johtajia ja päättäjiä
 - bit.ly/ihmiskeskeinen-vaikuttavuusarviointi_policy-brief
3. Ihmiskeskeisen vaikuttavuuden kokemuksia jaetaan oppimispiirissä
 - Seuraavan ihmiskeskeisen vaikuttavuusarvioinnin oppimispiirin teema on ”Toisen asteen opiskelijan hyvinvointi” (Helsingin opiskeluhuolto)
 - Oppimispiiri järjestetään etänä: 18.11.2024 kello 12.00 – 13.30 ([Teams-linkki](#))

Yhteenveto

- Suomi käy läpi yhteiskunnallista murrosta. Murros on mahdollisuus.
 - Vain pakon edessä kykenemme uudistumaan systeemitasolla
 - Muutos edellyttää uudistumista ajattelussa ja toiminnassa: toimijat ja ihmiset
- Ihmiskeskeinen vaikuttavuuslaskenta on vipu systeemin muutokseen
 - Konkretiaa ja kokemuksia systeemitason muutoksen edistämisestä on jo saatu
 - Oleellista on tarkastella vaikutuksia ihmisen näkökulmasta, ei palvelujen
- Sosiaalialan osaajilla on keskeinen rooli vaikutusten tunnistamisessa ja kuvaamisessa
 - Elämäntapahtumat lävistävät koko palvelujärjestelmän

Kiitos!

pekka.lavila@synesis.fi

www.synesis.fi

